

FORNMINNESSÄLLSKAPET PÅ MÄLARÖARNA

Verksamhetsberättelse för år 2008

Styrelse

Kjell Järveborg

Ordförande

Roland Permén

Vice ordförande

Kjell Rosén

Skattmästare

Roland Eriksson

Sekreterare, bibliotekarie

Monika Berglund

Ordinarie ledamot, vice sekreterare

Annalise Detthoff

Ordinarie ledamot, Vice kassör

Inga-Greta Hjerpe

Ordinarie ledamot

Revisorer

Lars Lindahl och Bengt Pettersson som ordinarie revisorer samt Bertil Löf som suppleant.

Valberedning.

Inger Wahlbom sammankallande, Monica Skarelius ordinarie och Roger Andersson suppleant.

Sammanträden.

Årsmöte 11 mars samt att styrelsen har haft åtta protokollförda sammanträden.

Medlemsantal:

83 stycken varav två stycken är hedersmedlemmar.

Ekonomi.

Medlemsavgiften, 100 kr för enskild medlem och 50 kr för ungdomar t.o.m. 25 år.
Resultat- och balansräkning bifogas.

Studiecirkelverksamheten.

Medarrangör är Studieförbundet på Mälardalarna.

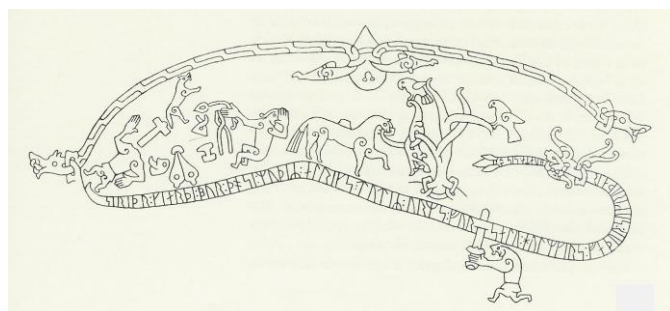
Hela våren och hösten ägnades åt våra runstenar. Vår avsikt är att göra en runstensguide som kan läggas ut på vår hemsida samt i pappersformat. Guiden skall innehålla runstenar från Törnby, Sånga (Stenhamra) och Svartsjö djurgård. Vi insåg snart att vi behövde lära oss mer om runskriften och dess innebörd. Monica Järveborg ordnade en minikurs i runornas betydelse och vad de står för. Senare på våren besökte vi de sex runstenarna som skulle vara med i guiden.

På hösten besökte vi Sigurdsristningen. För att förstå ristningen bättre började Birgitta Ulfson berätta den fornnordiska sagan om "Sigurd Fafnesbane" under våren. Sagan avslutades vid ristningen på vår höstutflykt.

Utflykter.

På hösten (11/10) besökte vi Sigurdsristningen som ligger vid Sundbyholm utanför Eskilstuna. Det var en mycket regnig dag men deltagarna var vid gott mod ändå. Först tittade vi på "Gökstenen". Ett imponerande jätteblock med en stor runristning som är en kopia av Sigurdsristningen men inte så välgjord. Väl framme vid Sigurdsristningen hade regnet nästan upphört och Birgitta berättade den sista delen av sagan om Sigurd Fafnesbane. Ristningen är verkligen ett mästerverk och väl synlig. Dessutom är området bra skyltat.

Promenader.

På våren (26/4) gick vår fornminnespromenad i området kring Väsby, Ekerö med Monica Skarelius som guide. Det var många boende i Väsbyområdet som kom för att vara med på promenaden.

Den 20 september gick fornminnespromenaden till Munsö. Vi besökte Husbygravfältet och gravar omkring Munsö kyrka. Vi hade också tänkt gå in i kyrkan men just då var det en vigsel på gång. Önskemål framfördes från flera deltagare om att ordna en speciell visning av Munsö kyrka. Monica Skarelius guidade oss.

Föredrag.

Första föredraget (29/1) hölls i samarbete med Ekerö Folkbibliotek. Vi hade bjudit in fil dr. i religionshistoria Mats Bertell. Han berättade om "TOR OCH ÅSKAN". Rituell eldslagning i Norden. En hel del handlade om den mystik som Helgökulten omges av. Bl.a. talade han mycket om den treudd som finns på husgrupp 2. Där kan man kanske tro att trädet Yggdrasil kan ha stått som jordens mittpunkt. Ett mycket intressant föredrag.

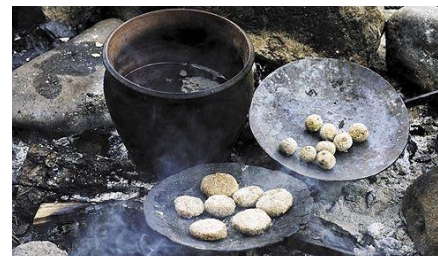
På årsmötet (11/3) höll fil.dr. i arkeologi Ing-Marie Back Danielsson föredraget om ”Ben och Börd”. Vart tog de ben vägen som inte hamnade i graven? Vi fick en del tankvärda svar.

Den 6 november hade vi bjudit in fil.dr. Liselotte Bergström att tala om

”GRÄDDAT” – BRÖDKULTUR UNDER JÄRNÅLDERN PÅ MÄLARÖARNA MED OMNEJD

Hon berättade om att bröd förknippas med rika gravar och personer med social status. De flesta brödfynden kommer från Björkö och Helgö. De äldsta bröden har påträffats på Helgö (200 e.K-400 e.K). Bröden har även använts i rituella sammanhang.

Skyltning av fornlämningar och invigning av Helgö boplatsområde

Under några år har Fornminnessällskapet deltagit i en arbetsgrupp med målsättning att göra Helgö fornminnesområde till en lättillgänglig och sevärd besöksplats. Vi har arbetat tillsammans med Ekerö kommun kulturkontoret, Ekerö turism, Kaggeholms folkhögskola, Riksantikvarieämbetet och Stockholms Läns Museum. Vår uppgift har varit att ge goda idéer och fakta om Helgö när de nya skyltarna skulle tas fram. Vi har också gjort en hel del praktiskt arbete. Främst kan framhållas att vi har satt upp alla nya skyltar samt renoverat de gamla skyltarna i besöksområdet och dessutom gjort en ny övergång till ”verkstäderna”. Den gamla var helt rutten. Som krona på verket gjorde vi ett nytt hus över härden på verkstadsområdet. Allt detta praktiska arbete blev möjligt tack vare Kjell Roséns kunskaper och hans fullastade släpkärra med redskap som han tog med sig när vi skulle utföra dessa jobb.

Invigningen den 6 september blev mycket blöt. Det regnade hela tiden. Men det blev en mycket trevlig tillställning, som inleddes av ”schamanen” Beryl Kornhill och hennes trumslagare Carsten Gram. Sedan kom bra invigningstal av Kulturkontorets Elisabeth Lunde, Kulturnämndens ordförande Gunilla Lindberg, Stockholms Läns Museum Mats Vänerhem, fil.dr. Liselotte Bergström och Malena Ivarsson, som höll ett mycket inspirerande tankvärt anförande om de relationer som kanske har funnits på denna plats och som skulle kunna uppstå idag. Helgöbon och guiden Linda Wähländer försökte tappert att guida runt i området, men vädrets makter var emot oss. Dagen avslutades med kaffe och Helgöbullar på Kaggeholms slott och föredrag av fil.dr. Liselotte Bergström, som bl.a. berättade om den rituella brytningen av bröd.

Med tack för det gångna verksamhetsåret.
Styrelsen för Fornminnessällskapet på Mälarearna.
2009-02-12